

Rekomendacja w zakresie zasad i sposobów stosowania wskaźnika referencyjnego WIRON (lub wskaźników referencyjnych z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) przy zawieraniu nowych umów dla produktów w złotych bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego

Dokument Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych

Rekomendacja w zakresie zasad i sposobów stosowania wskaźnika referencyjnego WIRON (lub wskaźników referencyjnych z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) przy zawieraniu nowych umów dla produktów w złotych bazujących na wskaźniku referencyjnym oferowanych przez podmioty rynku finansowego

Rekomendacja została przygotowana w celu zapewnienia dokładności i rzetelności stosowania w umowach wskaźników referencyjnych przez podmioty rynku finansowego. Cel ten wynika z ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 oraz ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/168 z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2016/1011 w odniesieniu do wyłączenia dotyczącego niektórych walutowych wskaźników referencyjnych spot państw trzecich i wyznaczenia zamienników niektórych wskaźników referencyjnych, których opracowywania się zaprzestaje oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (dalej Rozporządzenie BMR).

Rekomendacja została przygotowana przez Strumień Produkty Bankowe Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych na podstawie analiz i dyskusji ekspertów. Na rekomendację składają się poniższe zalecenia dotyczące zasad naliczania odsetek.

Dodatkowo celem rekomendacji jest wskazanie podmiotom rynku finansowego **najlepszych praktyk w zakresie stosowania wskaźnika referencyjnego WIRON** (Warsaw Interest Rate Overnight) lub wskaźników referencyjnych z Rodziny Indeksów Składanych WIRON do ustalania oprocentowania zmiennego przy **zawieraniu z klientami nowych umów dla produktów w złotych bazujących na wskaźniku referencyjnym**.

Zalecenia wskazane w rekomendacji nie mają charakteru obligatoryjnego i mogą być stosowane na zasadzie dowolności z uwzględnieniem specyfiki danego podmiotu rynku finansowego, a także klientów z którymi zawierane są umowy. Podmioty rynku finansowego mogą stosować wskaźnik referencyjny WIRON (lub wskaźniki referencyjne z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) w innym zakresie niż wynika to z niniejszej rekomendacji, a także inne stawki lub wskaźniki referencyjne. Podmioty rynku finansowego mogą również stosować, na potrzeby określania oprocentowania w umowach, wartość wskaźnika referencyjnego WIRON (lub wskaźnika referencyjnego z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) wyliczoną w sposób inny niż opisany w niniejszej rekomendacji. Analogicznie, podmioty rynku finansowego nie są związani zakresem zaproponowanych w rekomendacji obowiązków informacyjnych.

Wstęp:

1. Zaleca się, aby w związku z zawarciem umowy z klientem odsyłać do Regulaminu Indeksu Stopy Procentowej WIRON przyjętego Uchwałą Zarządu GPW Benchmark (zwanego dalej Administratorem) nr 85/2022 z dnia 30 listopada 2022 z późniejszymi zmianami, a w przypadku Rodziny Indeksów Składanych WIRON do Regulaminu Rodziny Indeksów Składanych WIRON, przyjętego Uchwałą Zarządu GPW Benchmark nr 86/2022 z dnia 30 listopada 2022 z późniejszymi zmianami), (zwanym dalej

Regulaminami lub w zakresie każdego z nich **Regulaminem**). Informacje powinny odsyłać także do wydanego przez Administratora oświadczenia, o którym mowa w art. 27 Rozporządzenia BMR).

Informacje dodatkowe dla klientów powinny być przygotowane także w oparciu o te dokumenty.

2. Publikacja i udostępnienie wskaźnika referencyjnego WIRON (lub wskaźników referencyjnych z Rodziny Indeksów Składanych WIRON) odbywa się na podstawie Regulaminów.
3. Niniejsza rekomendacja nie odnosi się do sposobu ustalania marż produktowych, które stanowią standardowy składnik oprocentowania i są stosowane w umowach na dotychczasowych zasadach.

KLIENT INDYWIDUALNY (konsument)

Kredyty hipoteczne oraz kredyty i pożyczki inne niż hipoteczne

Przy określaniu zalecenia dla kredytów i pożyczek dla klienta indywidualnego zostały wzięte pod uwagę takie czynniki jak:

- szeroki i łatwy dla klientów dostęp do publikacji na stronach Administratora wysokości wskaźnika referencyjnego WIRON 1M Stopa Składana,
- łatwa i zrozumiała dla klientów formuła wyznaczania wysokości oprocentowania dla kredytów z wykorzystaniem rekomendowanej metody,
- możliwość skutecznego, z odpowiednim wyprzedzeniem przed wymagalnym terminem płatności, informowania klientów o wysokości raty kredytowej przypadającej do spłaty.

Zalecenie nr 1.

Dla kredytów z oprocentowaniem zmiennym rekomenduje się oprocentowanie bazujące na wskaźniku referencyjnym WIRON 1M Stopa Składana – last reset.

Zalecenie nr 2.

Dla kredytów z oprocentowaniem okresowo stałym, po zakończeniu okresu obowiązywania tego oprocentowania, klient może wykonywać umowę z oprocentowaniem okresowo stałym lub oprocentowaniem zmiennym zdefiniowanym w tej umowie (rekomendowane oprocentowanie zmienne bazujące na wskaźniku referencyjnym WIRON 1M Stopa Składana – last reset).

Przyjmowana wartość wskaźnika referencyjnego WIRON 1M Stopa Składana to wartość udostępniona przez Administratora zgodnie z Regulaminami przed rozpoczęciem każdego kolejnego okresu odsetkowego i aktualizowana przez podmioty rynku finansowego w kolejnych okresach odsetkowych.

Uzasadnienie zalecanych zasad

Zasady opisane w Zaleceniu 1 i 2 zostały uznane przez Strumień Produkty Bankowe Narodowej Grupy Roboczej ds. reformy wskaźników referencyjnych jako najlepszy kompromis pomiędzy częstotliwością zmiany stopy procentowej, która powinna następować w okresach najbardziej zbliżonych do okresów zmiany stóp procentowych występujących na rynku (a więc okresów dziennych - overnight), a uwzględnieniem słusznym interesów konsumenta. Wskaźnik referencyjny WIRON 1M Stopa Składana jest wskaźnikiem referencyjnym, który daje możliwość informowania o wysokości oprocentowania przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, dzięki czemu konsument ma zapewnioną z odpowiednim wyprzedzeniem informację o wysokości należnego oprocentowania i czas na zgromadzenie należnych środków.

KLIENT BIZNESOWY

Kredyt w rachunku bieżącym (overdraft)

Zalecenie

Zaleca się, aby na potrzeby ustalania oprocentowania był wykorzystywany wskaźnik referencyjny WIRON opracowywany i publikowany przez Administratora. Dla danego dnia w okresie odsetkowym przyjmowana powinna być ostatnia publikowana w tym dniu wartość wskaźnika referencyjnego przez Administratora.

Kredyt/pożyczka inne niż kredyt w rachunku bieżącym

Zalecenie nr 1.

Dla kredytów/pożyczek innych niż kredyt w rachunku bieżącym zaleca się, aby oprocentowanie zmienne bazowało na wskaźniku referencyjnym WIRON (składanym przez podmiot rynku finansowego) według metody polegającej na przesunięciu okresu obserwacji do 5 dni roboczych w tył (5 days lookback shift).

Zalecenie nr 2.

W związku ze zróżnicowaniem struktury klientów biznesowych obsługiwanych przez podmioty rynku finansowego wskazane jest, aby stosować zasady ustalania oprocentowania bazujące na wskaźniku referencyjnym WIRON 1M Stopa Składana.

Przyjmowana wartość wskaźnika referencyjnego WIRON 1M Stopa Składana to wartość udostępniona przez Administratora zgodnie z Regulaminem przed rozpoczęciem każdego kolejnego okresu odsetkowego i aktualizowana przez podmioty rynku finansowego w kolejnych okresach odsetkowych.

Uzasadnienie zalecanych zasad

Zasady opisane w Zaleceniu nr 1. biorą pod uwagę dzienną zmienność stóp procentowych na rynkach finansowych i tym samym odzwierciedlają aktualne informacje rynkowe i pozwalają na codzienne aktualizowanie kosztów finansowania. Pozwalają również na efektywne zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej. Wykorzystanie przesunięcia wartości stopy procentowej do pięciu dni umożliwia przekazanie informacji o wysokości odsetek przed terminem ich płatności. Z uwagi na powyższe, metoda ta została zaproponowana jako pierwsza z zalecanych.

Niejednokrotnie występuje potrzeba poinformowania o wysokości odsetek przed rozpoczęciem danego okresu odsetkowego, dlatego też alternatywnie zaproponowana została zasada wskazana w Zaleceniu nr 2. Wskaźnik referencyjny WIRON 1M Stopa Składana umożliwia informowanie o wysokości oprocentowania przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, dzięki czemu klient uzyskuje informację o wysokości należnego oprocentowania wcześniej niż w Zaleceniu nr 1. Zaleca się, aby przyjmowana wartość wskaźnika referencyjnego WIRON 1M Stopa Składana nie była wcześniejsza niż 5 dni przed rozpoczęciem danego okresu odsetkowego.

KLIENT INDYWIDUALNY (konsument) I BIZNESOWY

Rachunki bankowe

(rachunki rozliczeniowe w tym rachunki bieżące, rachunki pomocnicze, rachunki VAT oraz rachunki powiernicze, rachunki zastrzeżone (escrow), rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, depozyty o oprocentowaniu zmiennym, automatyczne inwestowanie środków, rachunki oszczędnościowe, rachunki kaucji, rachunki sum depozytowych, cash pool oraz depozyty zabezpieczające).

Zalecenie

Zaleca się, aby na potrzeby ustalania oprocentowania był wykorzystywany wskaźnik referencyjny WIRON opracowywany i publikowany przez Administratora. Dla danego dnia w okresie odsetkowym przyjmowana powinna być ostatnia dostępna w tym dniu wartość wskaźnika referencyjnego WIRON udostępniona przez Administratora.

Zalecenie

Zaleca się, aby oprocentowanie bazowało na wskaźniku WIRON 1M Stopa Składana.

Zaleca się, aby podmioty rynku finansowego dla danego okresu rozliczeniowego przyjmowały wartość wskaźnika referencyjnego WIRON 1M Stopa Składana udostępnianą przez Administratora z dnia przypadającego w okresie ostatnich 30 dni roboczych i aktualizowały w kolejnych okresach rozliczeniowych, zgodnie z umową zawartą z klientem.

Uzasadnienie zalecanych zasad

Zasady rekomendowane dla produktów z grupy rachunków bankowych oparte są o wskaźnik referencyjny WIRON, który najlepiej odzwierciedla dzienną zmienność stóp procentowych na rynkach finansowych.

Zasady wskazane dla kart kredytowych i chargé z uwagi na specyfikę tych produktów (karty te funkcjonują w oparciu o miesięczny cykl rozliczeniowy, dla którego ustalane jest oprocentowanie, obowiązujące w trakcie tego cyklu), zostały uznane jako rozwiązanie uwzględniające częstotliwość zmiany stopy procentowej, która powinna następować w okresach najbardziej zbliżonych do okresów rozliczeniowych (jednomiesięcznych). Wskaźnika referencyjny WIRON 1M Stopa Składana jest także jedyną zasadą dającą możliwość ustalenia oprocentowania z góry, zarówno na moment zawarcia umowy z klientem, w tym w umowie o kredyt konsumencki, jak i w trakcie trwania umowy dla danego okresu rozliczeniowego.